

Δόξαι δεισιδαίμονες.

§. 188. Μεταξὺ τῶν πτῶων θεωρεῖται μάλι-
 σα ἢ γλαυξ ὡς πρόδρομος τῆ ἐγγύς θανάτου
 εἰδός ἀνθρώπου, καὶ δεῖ τῆτο ὀνομάζεται πτηνὸν
 τῆ θανάτου. Διδύς ὡς πλησιάζῃ ἢ γλαυξ
 εἰς εἶνα οἶκον, καὶ κράξῃ, λέγουσιν ὅτι τῆτο δει-
 χνει τὸν θάνατον εἰδός τῶ ἐν τῷ οἴκῳ. ἀλλὰ
 πόσον ἀτοπος εἶναι ἢ τοιαύτη δόξα! ὅτι τὰ ἀ-
 λογα ζῶα ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ γνῶσιν τινὰ τῆ
 θανάτου εἰδός ἀνθρώπου, ἀντιφάσκει εἰς τὸν ὀρ-
 θὸν λόγον, καὶ εἰς τὴν πείραν. Διδύσται ἄρα
 ζῶα ἀλογα νὰ ἰξέρῃν ἐκεῖνο, ὅ,πε ὁ Θεὸς δεῖ
 σοφὰς αἰτίας δεῖν ἢ θέλησε νὰ τὸ ἀποκαλύψῃ
 εἰς τῆς ἀνθρώπων; πόθεν ἄρα ἔλαβεν ἢ γλαυξ
 τὸ δῶρον τῆς προφητείας, καὶ τῆς προμηνύσεως
 τῆ ὀπκειμῆς θανάτου εἰδός ἀνθρώπου δεῖ τῆς
 κραυγῆς τῆς; ἢ τοιαύτη δεισιδαιμονία κατὰγεται
 ἀκόμη ἀπὸ τὸ σκότος τῶ ἐθνῶν, εἰς τὸ ὁποῖον
 ἐπιδράτῃν ὡς προσημαντικῶν τῶν κραυγῶν τῶ
 πτῶων. ἀλλ' εἶνας χριστιανὸς δεῖ τῆτο δεῖν ἔπρε-
 πε νὰ μετέχῃ τῆς, διότι ἰξέρει, ὅτι ἐκεῖνος,
 ὅ,πε κάμνει τῆτο, βδέλυγμα ὄσῃ τῷ Κυρίῳ.

Αἱ γλαυκὲς εἶναι πτῶα τῆς νυκτός. ὅθεν
 φύσει ὑφώνουσι τῶν φωνῶν εἰς τὸ σκότος
 τῆς νυκτός. τὸν χειμῶνα ζῶσι πολλὰ στυχω-
 ρημῆα εἰς ἀχυρῶνας, καὶ εἰς παλαιὰ τεῖχη, καὶ
 συχνὰ πρέπει νὰ πάχουσιν ὀσπὸ πείνας πολυῦ
 καιρὸν. συχνὰ τὰς ἀκόμη ὅτι κράζου εἰς τὰ
 χωρία, καὶ ἀγέες, καὶ μ' ὅλον τῆτο δεῖν συμβαί-
 νει μῶ τῶν κραυγῶν τῶν κἀνείας θάνατος. ἢ
 μεγάλη, καὶ σιωπῶς ἐπαπειλημῶν κραυγῶν
 σημαίνει, ὡς ἔοικε, μεταβολῶν καιρῶ. ταύτως

Fisica popol.

Z

τῆς

τῆς μεταβολῆς ἐνδέχεται νὰ ἔχωσιν ἐπίσης αἰ-
θισιν, καθὼς αἱ ὄρνιθες· καὶ καθὼς αὐταὶ κί-
νῶνται ἐκ τῆς εἰς ἐπαισιλημυρίας κραυγᾶς, καὶ
κρώξεις, ἔτω καὶ αἱ γλαυκαὶ διὰ τῆς μεταβεβλη-
μυρίας καταστάσεως τῷ αἴερος ἐρεθίζονται εἰς
κραυγὴν ἀσωλήθη. ὅθεν ἀλογώτατον τὸ νὰ νο-
μίζωμεν ταύτην ὡς σημεῖον τῆ ἐπικειμυρίας θα-
νάτου εἰδὸς ἀρρώστια.

§. 189. Ἦν πάρχεσι δὲ γλαυκῶν διὰφορα εἶ-
δι. ὁ ἔποψ (μπῆμπος) εἶναι τὸ μεγαλώτα-
τον εἶδος τῆ γένεως τῶν, καὶ τὸσον ἰσχυρὸς, ὥστε
ἠμπορεῖ νὰ νικήσῃ καὶ αὐτὸν τὸν αἴετον. ὅταν ἐ-
σπέρας συμπέπται μερικὸν πλῆθος αὐτῶν εἰς
τὸν αἴερα, ἐγείρσιν κραυγὴν, ὅπερ ὁμοιάζει
πολλὰ μὲ τὴν ὑλακίαν τῆς θηροδικῶν κυνῶν,
ὅταν κυνηγῶσι τὰ ἀγρία ζῶα· καὶ ἀναμφιβόλως
ἐντεῦθεν ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν ὁ μῦθος περὶ τῆ
κατηραμένης κυνηγῆς, περὶ τῆ ὁποίας τὰ
γερόντια, καὶ γλαυκὰ ἀκόμη ἕως τῆς σήμερον εἰς
πολλὰς τόπους διηγῶνται πολλὰς ἐκείνης εἰς
τὰ παιδία τῶν.

Μάλιστα διὰ τῆς μαρτυρίας εἰδὸς τινὸς ἐπὶ τῆ
θάσεων βεβαιῶνται, ὅτι οἱ μεγάλοι ἔποπες κά-
μην ἐκείνον τὸν ἔποπον εἰς τὸν αἴερα, ὁ ὁποῖος
καὶ τὴν φήμην τῆ λαῶν λέγειν ὅτι εἶναι ὁ κα-
τηραμυός κυνηγός. ἕως συγγραφῆς Γερμανὸς
γράφει, ὅτι οἱ δεισιδαίμονες κυνηγοὶ, καὶ ὁδοι-
πόροι, ὅταν τὴν εὐκτα αἴφνης ἐπέρχηται ἐ-
π' αὐτὰς, δεισκομυίας συμμα εἰς μεγάλας λόγ-
γας τὸ ἔτω καλέμνον μαινόμενον σράτω-
μα, σιωπάζουσιν νὰ πίπτωσι πολλὰ ὡρα ἐ-
πὶ τὴν γλῶσσαν καὶ ἔπως αὐτῶν φοβεμυίων, καὶ ἀ-
γωνιώντων, παρίπτωνται ὑπὲρ αὐτὰς οἱ κυνη-
γοὶ, οἱ φαινόμενοι ὡς φαντάσματα. Τὸ ἴδιον
ἔκα-

ἔκαμε ποτὲ καὶ εἷας θάρραλέας ὄπιστά τις τῆς δά-
σεων. ἀλλ' αὐτὶ τῷ νὰ πέσῃ ὅπῃ κοιλίαν, ἐπέ-
σεν ὑπτίως.

Ἀφ' ἧ οἱ κυνηγοὶ καλῆ τύχῃ ἐπέρασαν πε-
τόμῃροι ὑπὲρ αὐτὸν, αὐτὸς κείμῃρος ὅπῃ τῆς γῆς
ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸς τὸ τεφέκιτε γεμισμῃρον ὑπὸ
σφαιρίδια ἰκανῶ μεγέθους, καὶ ἐκτύπησε μίαν με-
γάλιον γλαῦκα ἔτως, ὡσεὶ φθλαυθεισῶν τῆς
περύγων τῆς ἔπεσε μὲ ὀρμὴν συμμα εἰς αὐ-
τὸν.

Ἐἷνας ἄλλος ἤκυσεν ἄλλας ὀμιλῶντας τόσον
σύχνα, καὶ τόσον ἀσεδαίως δι' αὐτὸ τὸ ταρτά-
ρειον φῶτασμα τῷ κατραμῃρῷ κυνηγῷ, ὡσεὶ μὴ
ὑπεφῃρων τελευταῖον νὰ ἀκῃη φθλασότερον τῷ
τόσον εἰδήθη φθλα τῆς διήγησιν, καὶ νὰ μὴ ἡμ-
πορῇ νὰ τῷ ἀναίρεση, ἀπεφάσισε, καθῶς διη-
γεῖται ὁ ἴδιος εἰς εἷνα βιβλίον τε, νὰ πληροφορο-
ρήσῃ ἑαυτὸν, καὶ ἄλλας, εἰ δυνατὸν, ὅπως ἔχει
ἀληθῶς τὸ πῶγμα. εἷνας καλὸς, καὶ τίμιος
χωρικός (ἔχεται τῆς διηγήσεώς τε) μοὶ ἐφα-
νέρωσε τὸν καιρὸν, καὶ τὸν ὁποῖον συνηθίζει νὰ
ἀρχίζει κατ' ἔτος εἰς τὸν τόπον τε τὸ ἄγριον
κυνηγιον, καὶ τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἔφρεπε
νὰ ἐκλέξω εἷνα τῆς φθλαπρήσεις με. ἐσπῆρας
δύο ὥραι ἀπὸ τῷ μεσονυχτίῳ ὑπῆγον ἔφιππος
εἰς τὸ σημειωθῆν μοι βενὸν, ὅπισκιάζόμενον ἀ-
πὸ εἷ μικρὸν δάσος φηγῶν. ἡ εἰς αὐτὸ ὁδὸς με
ἔφερε εἷνα μέση τῆς θάμνων τῆς κειμῃρων ἀπὸ
τῷ δάσους. μετὰ τῷ ἐκείσε ἀφίξίν με μετ' ὀλί-
γον ἤκυσεν εἷνα κρότον ἄγνωστον, ὁ ὁποῖος ὡ-
μοίαζε πολλὰ με τῷ κραυγῷ τῆς κυνηγῶν,
καὶ με τῷ ὑλακῷ τῆς κυνηγετικῶν κυῶν. ἀ-
κόμη φθλασότερον προσεκτικὸς ἔγεινα, ἀφ' ἧ εἶ-
δεν τῷ ὄντι ὅτι ἐπλησίαζε τὸ ἴδιον πληθὸς τῆς

κατραμύων κυνηγῶν, καὶ ὅσω πρῶτος ἄνθρωπος αὐτὸ ἐπλησίαζεν εἰς τὸν τόπον, ὅπως ἐγὼ ἐσεκόμην, τόσω πρῶτος φείκη κατελάμβανέ με. πρῶτος δὲ ἐδυάμην νὰ προσδοκῶ. ἀλλὰ κακῆ τύχῃ ὁ ἵππος με, ὁ ἄλλοτε δὲπειθής, δὲν ἤθελε πλέον νὰ ὑπακῆσθαι. πεταραγμύος ἀπὸ τὰ συμβαίνοντα πρὸς ἐμὲ, πρῶτος φερέτο τὸν ἀγρίως με ἐμύα, καὶ πρῶτος διεπέρασε τὸ δάσος με τὸς μανίας, ὥστε ἔπειτα νὰ φροντίσω διὰ τὴν ἀσφάλειάν με, καὶ διὰ τὴν ἡσυχίαν τῶ ἵππου. ὅθεν αἱ ἀδελφότητές με διεκόπησαν, καὶ ὑπέστρεψα πρὸς τὸ μεσονύκτιον εἰς τὰ ἴδια.

Μὲ αὐτομονησίαν ἐπείσμητον τὴν ἑσπέραν τῆς ἑξῆς ἡμέρας, ἡ ὁποία φθάσασα με εἴρετο εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. ταύτῃ τῇ φορᾷ ἔδεσα τὸν ἵππον με ὀλίγον μακρὰν, καὶ τὸν ἀφῆσα ὀπίσω. ἐγὼ ἐπερικυκλέμην ἀπὸ ἡσυχίαν βαθείαν, ἡ ὁποία ὅμως μετ' ὀλίγον διεκόπη. με φόβον μέγαν μοι ἐμύουον τὰ τερτάρια πνύματα τῶν ἀφιζίντων, καὶ ὅσω πλησιέστερον ἤρχοντο, τόσω ἐναργέστερον ἐνόμιζον ὅτι ἠμπορέσω νὰ διακρίνω τὴν διάφορον ὑλακίαν τῶν κυνηγῶντων κυνῶν ἀπὸ τὴν κραυγὴν τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ δὲ ἐπλησίαζε με φόβον, καὶ κρότον μέγαν τὸ πλῆθος τῶν κυνηγῶν διὰ μέσων τῶν κλάδων. ἐγὼ ἐξεπλάγην ὅχι ὀλίγον, ἰδὼν διαφόρους βδελυκτὰς μορφὰς, περικυκλεμύας ἀπὸ φλόγας πυρίνας ἐν μέρει ἐπάνω εἰς τὸν αἶρα, ἐν μέρει πρὸς τὰ κάτω, ὅτι ἐπιπτον με ὀρμύῃ ἐπάνω με. καὶ τῇ ἀληθείᾳ πῶρα παρεμέρισα, καὶ ἐκρύφθην ὀπίσω εἰς μίαν σεβασμίαν δρυῖν. τὸ μαινόμενον πλῆθος παρήρχετο με φόβον, καὶ κρότον μέγαν. καὶ ἐγὼ δὲ τυχεῶς ἐπατήρησα,

ὅτι

ὅτι τὸ τοῦ ἀγρίου κυνήγι δὲν συνίστατο ὑπὸ ἄλλοτι, ἀλλὰ ὑπὸ εὐὸ πληθὸς ὑπὸ εἴκοσι, ὡς ξιάκοντα γύπας (ὄρνεα σαρκιζάγα). εἰς τὸ τοῦ πληθὸς ἠκολύθησα, ὅσον ἠδυσήθην. ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ πέρασ εὐὸς λόγγου ὑπὸ πύκας, πεκομύξ παντελῶς, ὑπέστρεψα πάλιν ὀπίσω. καὶ πῶρα πάλιν ἠκολύθησα εἰς αὐτὸ τὸν τοῦ ταχέως, ὅσον μοι ἐπέτρεπον τὸ σκότος τῆς νυκτός, καὶ τὸ βενόν, καὶ ἡ κοιλάς, καὶ οἱ θάμνοι. τὸ πέρασμα τῶν διήρκεσεν ὡς ἡμίσειαν ὥραν, καὶ εἶτα ἐφαίνετο ὅτι ἠσύχασαν ὅλα. μετὰ μερικὰ λεπτὰ ὅμως ἐχωρίσθη ὅλη ἡ ἑταιρεία ἀπ' ἀλλήλων, καὶ μετ' ἀφῆσεν ὀπίσω εἰς μίαν φρεκτῶν κοιλάδα. τὸν τὸν τὸν ἐσημείωσα, καὶ ἀπεδαίως ἐφιππος ἐπανῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

Ἄλλη φορά ἐφόνόησε μετ' ἡμέρας ὁ ἴδιος εἶνα τῶν ὡς φάντασμα φαινομένων ἐπόπων, καὶ εὔρε τὸ χῆμα, καὶ τὴν ὄψιν αὐτῆ καὶ πάντα συμφωνοῦν μετ' ἡμῶν ζωγραφίαν τῆ μεγάλης ἐπόπος (μπύμπυ).

§. 190. Ὁ νυκτικόραξ εἶναι πτύωδον ὠραῖον, εὐλισμύον μετ' ἡμῶν χρώματα τῆς μαρμαρυ. αὐτὸς κατασκοπεύει τὴν φωλεαύτη εἰς τοῦ σκιερῆς μεταξὺ τῶν ραγάδων τῶν μεγάλων πετρῶν, καὶ περιίπταται τὸ κνήφας, καὶ τὴν νύκτα, ἀλλὰ εὐὰ συλλαμβανῆ τὰς σφίγγας (πτηνόν, ἢ χρυσάλις, φίβελας, φαρφαλα) τὰς πετομύξας εἰς τὸ κνήφας (ὅταν ἀρχίζῃ ἡ νύκτα), καὶ τὴν νύκτα, αἱ ὁποῖαι τῆς χρησιμότησιν εἰς τὸ φρόνι. ἀλλὰ ταῦτα ἔχει καὶ μέγα, καὶ πλατὺ σῶμα, ἀλλὰ εὐὰ μὴ τὸν φόνον, καὶ ἀλλὰ εὐὰ τὰς καταπίνη δίκολώτερον. Τὸ σῶμα τε καθ' ἑαυτὸ εἶναι μικρόν. ὅμως αἱ πτέρυγές τε ἀναλόγως με-

γαλήπραι. ὅθεν καὶ εἰς τὸ πέτασμα τὰ ὁμοιάζει
πολλὰ μὲ τὰς σκολόπακας (ξυλόκοτας). ἡ
δόξα μερικῶν, ὅτι αὐτὸς πετᾷ εἰς τὰς φάτνας,
καὶ θηλάζει τὸ γάλα τῶν αἰγῶν, ψάδεται, καὶ
ἐνασπιᾷται παντάπασιν εἰς τὴν κατασκιδνὴν τῆ
σώματός τε. ἐνδέχεται γὰρ περιίπταται ἐπίσπε
εἰς τὸ κνήφας ὀλόγυρα εἰς τὰς ἀχυρῶνας, καὶ
φάτνας. ἀλλ' αὐτὸ γίνεται, τὸ κάμνει μόνον
ζητῶν τροφῆν. ἐπειδὴ ὁ νυκτικόραξ πετόμηνος,
ἔχει τὰς μακρὰς τε πτέρυγας, κάμνει κρότον, ὡ-
σαύτ' ἂν ἐβόμβει, οἱ δεισιδαίμονες ἔπλασαν
πολλὰ ἄτοπα περὶ αὐτῶν.

Ὁ νυκτικόραξ λέγεται, καὶ τὴν δόξαν τῶν δει-
σιδαιμότων, ὅτι εἶναι πτύων, τῆ ὁποῖα ἀκίε-
ται τὴν νύκτα ἐν τῇ αἰεὶ εἷας τόνος μεγαλό-
φωνος, μοιροσύλλαβος, καὶ διηγῶνται περὶ τὰς
πολλὰ. μερικοὶ φαντάζονται πρὸς τέτοις, ὅτι ὁ
θάβρολος λαμβάνει τὴν ὄψιν, καὶ τὸ χῆμα τῆ
νυκτικέρακος, καὶ ὅτι σωτερίζει τὸν λαιμόν,
καὶ τὰ ὅσα ἐκείνη, ὅ, πρὸς τολμᾷ γὰρ κράζει ὀπί-
σω τῆ νυκτικέρακος. ὅθεν καὶ ἡ φωνή τε πάντο-
τε προξενεῖ φρίκην εἰς τὸν ἀνθρώπον, ὅ, πρὸς δίδει
πίσιν εἰς τὸν τοιαῦτον μῦθον. ἀλλ' ἕως ὁ μῦ-
θος, ὡς ἀλογος, πιστεύεται μόνον διὰ τὰς ἀ-
πλαστάτας, καὶ ὑποσηπτάτας. πρὸς τέτοις καὶ τὴν
κυρίαν ἐνοίαν τῆς λέξεως, μήτε ὑπάρχει νυ-
κτικόραξ. ἔταν πέτωνται εἰς τὸν αἶρα ὁ βε-
ταύρος (πτύων τι) καὶ ἐρωδιὸς ἀναδίδουσι τῆτεν
τὸν γεγωνόφωτον, μοιροειδῆ τόνον. ὅθεν δεισκα-
μῆ, ὅτι ἀπλοῖ ἄνθρωποι, ὅταν ἐκέσεν ἐσπί-
ρας, ἢ τὴν νύκτα τὸν τόνον τῆ βεταύρου, ἢ ἐ-
ρωδιᾶ, σωμηθίζουσι γὰρ λέγεται, ὅτι καλεῖ ὁ νυ-
κτικόραξ.

Εἰς τὸν ἀγρότῳ, ὁ ὁποῖος ἐπίσπε περιπατεῖ

ἐπί-

ἰσπέραις, καὶ τὴν νύκτα δὲ τόπων βαλτωδῶν, συμβαίνει συχνὰ νὰ ἀκέρῃ φωνῶν, ὡσαύτ' νὰ βλήχῃται (βηλάζῃ) εὐὰς ἤγος. ἐπειδὴ δὲν βλέπει τίποτε, καὶ ἡ φωνὴ ἐνίοτε ἔρχεται ἀπὸ τὸν αἶρα, περιπίπτει ἐντεῦθεν εἰς φόβον μέγα, καὶ πισθεῖ ἀκόμη, ὅτι εἰς τῆτον τὸν τόπον ἔστρέβουσι φαντάσματα, καὶ νυκτερινὰ πνεύματα. ὅμως ἔτος ὁ φόβος εἶναι ἀλογος. διότι εὐ' εἶδος μικρῶν σκολοπάκων ἀναδιδόασι τὸν τριεῖτον τόνον. αὐτοὶ ἔστρέβουσιν εἰς ἐλώδεις τόπους, ἀπὸ τῆς ὁποίας τὸ ἀρσενικὸν δὲ τὴν βληχῶσαν φωνῶν τε, ἡ ὁποία ἀκέρῃται ἐξ αὐτῆς, καὶ ὅταν κἀθῆται, καὶ ὅταν πέπται, ἔδωκε λαβῶν εἰς ἑσφῆρας μύθας.

§. 191. Τὰ μασοφόρα ζῶα, καὶ τὰ πτῦα ἔχουσιν αἷμα θερμόν. Ἡ δὲ μεταβαίνοντο εἰς τὰ ἔχοντα αἷμα ψυχρόν, δηλαδὴ εἰς τὰς ἰχθύς, καὶ ἀμφίβια, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ ἰχθύς ἀποπέλασι τὸ γ. γενικὸν γένος τῆ βασιλείας τῆς ζῴων. καὶ ἐπὶ τῶν τῶν ζῴων πρέπει νὰ θαυμάζωμεν ὡσαύτως τὴν σοφίαν, δυνάμιν, καὶ ἀγαθότητα τῆς δημιουργῆς. τῶν ὑπάρχει πλῆθος ἀναείθμητον, καὶ συνισῶσι τῆς φυσικῆς ἰσορείας μέρος πολλὰ διεξοδικόν. ἀλλ' ἡμεῖς ἀς θεωρήσωμεν μόνον τὰς γενικὰς τῶν ιδιότητας. οἱ ἐπιθυμῶντες διεξοδικωτέραν διδασκαλίαν τὴν δεισκαν εἰς τὰ βιβλία τῆς φυσικῆς ἰσορείας. ὅλοι οἱ ἰχθύς ἔχουσι σῶμα χερὶς ποδῶν, καὶ κόκκινον, ψυχρόν αἷμα, τὸ ὁποῖον ἔκκενται ἀπὸ τοῦ αἵματος τῶν μασοφόρων, καὶ πτῦων μόνον δὲ τῆς ψυχρότητός τε. ἐκτὸς τῆς οἱ ἰχθύς ἀναπνεύουσιν ὄχι δὲ πνευμόνων, ἀλλὰ δὲ βραγχίων, τὰ ὅποια δεισκονται εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς τῶν. ταῦτα ἐπέχουσι παρ' αὐτοῖς τό-

πον πνύμωγων. ὅθεν ἢ πνοήτων γίνεται, ἐν
 ᾧ ἔλκυσιν εἰς ἑαυτὰ τὸν αἶρα μὲ τὸ ὕδωρ καὶ
 τὸ σῶμα, καὶ τὸν ἐκπνέουσι καὶ τῶ βραγχίων.
 εἶναι γνωστὸν πρὸς τέτις, ὅτι τῆς φωνῆς γερῶν-
 ται παντάπασιν οἱ ἰχθύες. ταῦτο προέρχεται ἀ-
 πὸ τῆς ἔλκειψιν τῶ πνύμωγων, δι' ἣ ἠδυνάσ-
 το νὰ ἀδύξεν ἔρομον τινὰ ἐν τῆ αἰε. οἱ ἰχ-
 θύς ἦτοι, εἶναι λεπιδωτοί, ἢ λείοι, καὶ κκα-
 λυμφοί τῆς ὀφθαλμίας μὲ φλέγμα, καθὼς
 οἱ ἐγγέλοι, καὶ φύλαι (ἰχθύς ποτάμιοι). τὰ
 ὀφθαλμικάτα ὄργανα τῆς κινήσεως τῶν εἶναι τὰ
 πτερύγια τῶν, μὲ τὰ ὁποῖα καπσκαδάθουσιν ἀ-
 πὸ τῆς σοφίας τῆς Δημιουργῆ. ταῦτα εἶναι
 πρὸς ἀλλήλα μὲ μίαν μεμβράναν, καὶ νὰ κί-
 νῶνται καὶ τῶν ἐν τῆ ὕδατι, ὡς καὶ κωπίων.
 εἰς τὸ ὑπογάσειόντων ἔχουσι κύσιν σπητιλίω,
 ἢ ὁποῖα πληρῶνται αἶρος δι' ἰδίων πόρων. ταῦ-
 τῶν δυνάσται νὰ τῆς συσέλλων, καὶ καὶ δὲσέλλων,
 ὅ ὅτι νὰ τῆς κενῶσι τὸ αἶρος κατὰ τι, καὶ νὰ
 τῆς συσθλίβωσιν, ἢ νὰ τῆς ἐξοιδῶσι, καὶ πλη-
 ρῶσι τὸ αἶρος. ὁ σκοπός, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ
 σοφὸς Δημιουργὸς ἔδωκεν εἰς τῆς ἰχθύς ποταύτην
 κύσιν, ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ κάμνωσιν οἱ ἰχθύς
 ἑαυτὰς καὶ ταύτης κερτοτέρης, καὶ βαρυτέρης, καὶ
 νὰ ὀπταχυώσιν ἔτω τῆς ἀνάδυσίντων, καὶ κα-
 τάδυσίντων εἰς τὸ ὕδωρ. διότι οἱ ἰχθύς ἔχουσι
 καδὸν τῆς αὐτῆς βαρύτητα μὲ τὸ ὕδωρ. ὅ ὅτι,
 τὸ ὕδωρ τὸ καταλαμβάνον τὸ καὶσσημα εἰς ἰ-
 χθύος σαθμάται τὸσον, ὅσον αὐτὸς ὁ ἰχθύς.
 ἐν ᾧ λοιπὸν συσέλλουσι τῆς κύσιν τῆς διε-
 σκομύλιω εἰς τὸ σῶμά των, τὸ σῶμά των γί-
 νεται μικρότερον, καὶ προτίτερα, καὶ δεσὶ εἰ-
 δεῖ τὸσον ὕδωρ ἀπὸ τὸν τόπον, ὅσον βάρος ἔ-
 χει αὐτός. ὅθεν γίνεται σῶμα βαρύτερον. ἀπὸ

τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπομύως καταπίπτει εἰς τὸ ἔδαφος αὐτῆς (τῆς ὕδατος). ὅταν θέλῃ γὰρ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὕψος τῆς ὕδατος, ἀνατέλλει μόνον τὴν κύβιν. τότε καταλαμβάνει μεγαλύτερον ἄσθημα, καὶ ἀρτότερον. γίνεται σῶμα κενώτερον ἄπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὕψος αὐτῆς. ἀναβύπτησον μὲ βελόνην τὴν κύβιν τῆς ἰχθύος, καὶ τότε ὁ ἰχθύς μῦει εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ὕδατος κείμενος, καὶ δὲν ἔρχεται πάλιν εἰς τὸ ὕψος. ἐπειδὴ δὲ ἡ κύβιν δὲν προξενεῖ καὶ τὴν κατὰ πλάγια κίνησιν, ὁ ἰχθύς ἔχει καὶ ἕνα κατασκευασθεῖσαν ἕως ἄπὸ τὸν σοφὸν Δημιουργόν, ὥστε ὁ ἰχθύς κυβερνᾷ ἑαυτὸν μὲ αὐτὴν ὡς μὲ πηδάλιον.

§. 192. Ἡ ἐκ τῆς ἰχθύων ὠφέλεια εἶναι εἰς τὰς ἀνθρώπους πολλὰ ὀπίσημος. τὸ κρέας των δίδει βρώμα νόσιμον, καὶ ὑπάρχουσι λαοὶ ζῶντες μόνον ἄπὸ ταῦτα τὰ ζῶα. μερικοὶ ἰχθύς, μάλιστα οἱ ἀλιθόμυθοι εἰς τὰς λίμνας, ἀλατίζονται, καὶ ταρχειόμυθοι φέρονται εἰς ἡμᾶς ἄπὸ ξείνης τόπης. εἰς τὰς θηλυκὰς ἰχθύς, δεισκόμην τὸ ὠδοχεῖον, τὸ ὁποῖον φερέχει μέγα πλῆθος ὠῶν, καὶ εἰς τὰς ἀρσενικὰς δεισκόμην τὸ γάλα, μὲ τὸ ὁποῖον αὐτοὶ ποτίζουσι τὰ ὠᾶ, τὰ ὁποῖα πιθανῶς αὐτοὶ τότε τὰ κάμνην καρποφόρα, ὅταν ἐξέλθωσιν ἤδη ἄπὸ τῆς κοιλίας τῆς μητέρων, καὶ τὰ ὁποῖα ὑπερον γυνῶνται χωρὶς τῆς βοηθείας τῆς γονέων. ἐν ποσῶν μερικοὶ γυνῶσι ζῶντας ἰχθύς, καθὼς παρέσι παράδειγμα τῆς εἰς τὴν θάλασσαν ἰχθύων, τὸν ζῶντα γυνῶντα, βλήνιον ζωτόκον. ἡ αὐξάνσις τῆς ἰχθύων εἶναι ὑπὲρ ἀειθμὸν μεγάλη, ὥστε προξενεῖ ἐκπληξιν. εἰς μίαν χειρῶν γαν, καὶ εἰς ἕνα κυπεῖνον (σαζάι) δεισκόμην

10000 ὠν. αὐτοὶ λοιπὸν συμμαρτυροῦντες εἰς καρποφορίαν δις τῷ ἑαυτῷ, ἢ ἡμεῖς ἢ χεῖρ γὰ κατ' ἔτος ὑπὲρ 20000 ὠν, καὶ τοσαῦτα καὶ ὁ κυπεῖνος. εἰς εἶδος μυραίνης, τὸ ὁποῖον τεταρταχόμηνον ὀνομάζεται σκυλόψαρον, λέγουσιν ὅτι εἰς εἰς ἑαυτὸν γεννᾷ ὑπὲρ εἰς μιλλιόνιον ὠν. ὅθεν θάλασσα, λίμναι, καὶ ποταμοὶ βλάπτουσιν ἀπὸ ἰχθύος. καὶ τῶν τῶν θαυμασίων πληθυσμὸν αὐτῷ πρέπει νὰ τὸν θεωρῶμεν ὡς τὴν ὠφέλειαν, ὅπως μᾶς προξενεῖ, ὡς δεῖξαι τῆς θείας προνοίας κατὰ τὸν ἀνθρώπον.

§. 193. Εἰς τὸν ἰχθύων χρησιμότητι τὰ ἐν ὕδατι ἀεισκόμμενα εἶδη, οἱ μικροὶ σκώληκες, τὰ ὑδάτεια φυτὰ, κτ. πολλοὶ καταπίπτουσιν ὁμοῦ καὶ τὴν ἰλύ. μερικοὶ βρέφονται ἀρπάζοντες ἄλλας ἰχθύς. ὅθεν ὀνομάζονται ἰχθύς ἀρπακτικοί. εἰς κατοικίαν αὐτῶν διωρίδη κατὰ θεῶν μόνον τὸ ὕδωρ, εἰς τὸ ὁποῖον κινῶνται, ὡς τὰ πτῦα ἐν τῷ ἀέρι. οἱ πλείστοι διατείνονται εἰς τὰ πελάγη, ἄλλοι εἰς τὰς ποταμούς, λίμνας, καὶ ἔλη. μόνον ὀλίγοι, π. χ. οἱ ἐγγεῖνοι ὑπάγουν ἐπὶ μικρὸν χρόνον εἰς τὴν ξηρὰν, ζητῶντες τὴν τροφήν των. οἱ θαλάσσιοι ἰχθύς ὑπάγουν εἰς τὸν καιρὸν τῆς ὀχείας των ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἰς τὰς αἰγιαλούς, καὶ ἐπειδὴ ἔτος ὁ καιρὸς διαφέρει πολλὰ καὶ τὴν διαφοράν τῶν διαφόρων εἰδῶν των, κατὰ τὸ φαινόμενον κατὰ ἕκαστον μῶνα εἰς τὰς αἰγιαλούς μεγάλας ἀγέλαι ἰχθύων, προσφερόμενοι εἰς τὰ ἀλιεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῶν καιρῶν τῆς ὀχείας των, μερικοὶ μετακίττειν, καθὼς καὶ τὰ μέτοικα πτῦα, μερικὰς ὥρας τῷ ἑαυτῷ. πάλαι ἐδόξαζον, ὅτι τὸν Ἰόνιον ἔρχονται μιλλιόνια χεῖρ γὰ εἰς τὰ ἡμερώτερα

Ευρωπαϊκῆ πελάγη. διότι φύγασιν τὰ κήτη, ὡς τὸς κινδυνοδυσάτους ἐχθρῶν ἄπο τὸς ἀκροτάτης βορείης τῆς. ἀλλὰ ἡ αἰτία τῆς ἐμφανείας των, καὶ τὸ αἰφνιδίως ἀφανισμῶν, εἶναι ἴσως φθασότερον ἢδε. αὐταὶ, καθὼς καὶ ἄλλοι ἰχθύς, εἰς τὸν καιρὸν τῆς ὀχείας των προκύπτουσιν εἰς τὸ φῶς ἄπο τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, καὶ ὑπάγουσιν εἰς τὸς αἰγιαλούς, ἵνα νὰ καταθάσιν ἐκεῖ τὰ ὠάτων, καὶ πάλιν ὑποσρέφουσιν εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἀφ' ἧς ἐτελείωσαν τὸ ἔργον τῶ πληθυσμῶν. λοιπὸν εἰς τὸς αἰγιαλούς ἀλιθύνονται ἄπο τὸς ἀνθρώπων, ἀλατίζονται, καὶ σέλονται εἰς διαφόρους τῆς μέσα εἰς τὸς κάδους. Γαλιέλμος Βρακελζφόν ἄπο Βιέρφλιτ ἐν τῇ Φλανδρίᾳ ἀρχισε πρῶτος 1416 νὰ ἀλατίζῃ τὰς χερύγγας.

§. 194. Ὡς πρὸς τὰ περύγια των μοιράζονται οἱ ἰχθύς εἰς διαφόρους τάξεις, γούνη, καὶ εἶδη. οἱ λίκιοι, οἱ κυπεῖνοι (σαζαῖα) κτ. τρέφονται εἰς λίμνας. ὅποιος θέλει νὰ μεταχειριθῇ μάλις εἰς ὄφελός τε τὰς λίμνας, ἔπος πρέπει νὰ φροντίζῃ ἐπιμελῶς νὰ μὴ βαρύνται εἰς αὐτὰς φθασότερον, ἵνα εἶναι ὑγιαῖνον, καὶ χρήσιμον, καὶ νὰ ἔχουσιν ἱκανὴν τροφήν οἱ ἐν αὐταῖς ἀεισκόμμοι ἰχθύς. μία λίμνη ἠμπορεῖ νὰ καλλιπεράθῃ πολλὰ, ὅταν ἀφιεθῇ. εἰς ἔπος ξηρὰ, καὶ ἀπαρθῇ μὲ ἀόρον τέτλων, ἢ βλίπων. ὅταν οἱ ῥάφανοι γείωσι μεγάλοι, καὶ δυνατοὶ, τότε ἂς ἀπολυθῇ τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἂς βαλθῶσιν εἰς αὐτὴν ἱκανοὶ ἰχθύς. ἐν ᾧ οἱ ῥάφανοι σήκονται, χρησιμεύουσι μὲ τὸ μέγα πλῆθος, τὸ δὲ αὐτῶ (τῶ ῥαφάνων) ὡς καὶ δελιάτος ἐλκυθῶν, ἐντόμων, ὑδατείων εἰς μίαν τὸσον ἀφθονον τροφήν αὐτῶ, ὡ-

σε εἰς ὀλίγον καιρὸν αὐξάνουσιν εἰς τὸ μέγεθος, καὶ πᾶχος μετ' ἑξῆς ὡς ἄδοξον.

§. 195. Ἡ ἐξῆς τετάρτη κλάσις τῆ βασιλείας τῆ ζώων περιέχει τὰ ἀμφίβια. ἡ λέξις αὕτη σημαίνει ζῶα, τὰ ὅποια ὅλα ἔχουσι καρδίαν μετ' εἰς προθάλαμον, καὶ μετ' εἰς γαστρίδιον τῆς καρδίας, καὶ κόκκινον ψυχρὸν αἷμα, καὶ τῆς ὁποίων τὰ πλείστα ἠμποροῦν ἅμα εὐ ζῶσιν ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἐν τῇ γῆ. τοιαῦτα εἶναι, ἡ χελώνη, ὁ κροκόδειλος, ἡ σαλαμάνδρα, οἱ βάτραχοι, φύσαλοι, (ζῶον ὅμοιον τῷ βατράχῳ) ὄφεις, κτ. αὐτὰ ἔχουσι κόκκινον, ψυχρὸν αἷμα, καὶ πλούμονας. ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τῆ αἵματος, συμφωνοῦσι μετ' τὰς ἰχθύς, ὅμως διὰ τὰς πλούμονάς των διαφέρουσιν ἐπισημῶς ἀπὸ αὐτῶν. ὄφεις πλεῖστοι καὶ φωλιῶ, ἐν ᾧ οἱ ἰχθύς, δι' ἐλλείψιν τῆς πλούμονων, σερπύονται αὐτῆς. ὅλα τὰ ἀμφίβια συμφωνοῦσι πρὸς ἀλλήλα, καθ' ὅτι δυνάσται εὐ παύσασθαι ἐπὶ χρόνον τινὰ τὴν πνοῦν, ὅταν θέλωσι εὐ καταδύσασθαι εἰς τὸ ὕδωρ. ὅμως καὶ τὸ ὄξυπνεὸν διαφέρουσιν πολλά. μερικὰ ἔχουσι δέρμα λεῖον, ἄλλα λεπίδας, καὶ ἀκόμη ἄλλα ὄστρακα. ὄφεις καὶ ἀπὸ τῶν φυσικῶν διαίρυνται εἰς διάφορα γένη, καὶ εἶδη. αἱ τροφαί των δεῖ εἶναι αἱ αὐταί. μερικὰ ζῶσιν ἀπὸ ζωντανὰ ζῶα, ἀπὸ σπογγίου, καὶ ὡς ἰχθύων. ἄλλα ἀπὸ τῆς κόπρου ἄλλων ζώων. τὰ πλείστα ὅμως ἀπὸ φυτῶν, καὶ ῥίζας. αὐτὰ δυνάσται εὐ ὑποφέρωσι τὴν πείναν τόσον πολὺν καιρὸν, ὥστε εκπλήττεται τις. ἐπειδὴ χάνουσιν ὀλίγον διὰ τῆς ἀδήλας διαπνοῆς. π. χ. εἰς βάθος τῆς δένδρων ἠμπορεῖ εὐ διατηρηθῆ, μέσα εἰς εἰς ποτήριον μετ' ὕδωρ, χερόν ὅλον τὸν χειμῶνα, χωρὶς τροφῆς, αὐτὸ δίδεται

ται μόνον εἰς αὐτὸν ἐπίσπε μία μῦα. διὰ τὰς
 χελώνας ἰξόρομφ, ὅτι εἶναι ἰκαναὶ νὰ νησδύω-
 σι περισσότερο ἀπὸ εἴνα ὀλόκληρον ἐνιαυτὸν.
 μερικὰ τῶν τῆς ζώων γεννῶσι ζωντανά. μὲ ὅ-
 λον τῆτο τὰ πλείστα ὠοτοκῶσι. ὅμως τὰ ὠάτων
 δευὴν ἠμπορεῖν νὰ τὰ ἐκκόλαψωσι (νὰ τὰ ζωο-
 ποιήσωσι διὰ τῆς θερμότητος) αὐτὰ τὰ ἴδια,
 ὡς ζῶα φυγῆς αἵματος. ὅθεν γεννῶσι τὰ ὠά-
 των εἰς τὸ ὕδωρ, ἢ εἰς τὴν ἄμμον, ἢ καὶ εἰς
 οἷνα σωρὸν κόπρου, καὶ ἀφίνεσι τὴν ἐκκόλαψίν-
 των (ζωοποιήσίν των) εἰς τὴν θερμότητα τῆ
 ἡλίου.

§. 196. Σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἀμφίβια, τελά-
 χισον εἰς ἐκεῖνα, ὅπερ εἰσκονται εἰς τῆς φυ-
 γῆς τόπυς, ἀπαπρῆμφ, ὅτι τὸ φθινόπωρον
 ἐρπυσιν, ἀλλὰ μὲν εἰς ἐλώδεις τόπυς, ἀλλὰ δευ-
 εἰς θάμνυς, καὶ κοιμῶνται τὸν χειμῶνα ἐκεῖ.
 ὅταν ἐρποντα ἐξέρχωνται τῆς ὠων, ἢ γεννῶν-
 ται ζωντανά, δευὴν φαίνονται ὅλα εὐθύς εἰς τὴν
 τελείαν των μορφῶν. ἀλλὰ πρότερον ὑπόκεινται
 ἀκόμη εἰς μίαν μεταμόρφωσιν, ἀπὸ τῆς νὰ λά-
 βωσιν ὅλα τὰ μέλη των. τῆτο μάλιστα τὸ ἀπα-
 πρῆμφ εἰς τῆς ἰχθύς, καὶ σαύρας. ταῦτα μετε-
 χυσιν, ὅταν ἐξέρχωνται τῆς ὠων, ὀλίγον ἀπὸ
 τὴν μορφῶν, εἰς τὴν ὁποῖαν διαμορφῶνται ὕ-
 σερων.

Μερικὰ τῶν ἀμφιβίων ἀποβάλλωσι τὴν ἐπι-
 δερμίδα των εἰς μερικὰς ὥρας τῆς ἐνιαυτῆς. κατὰ
 τῆτον τὸν τρόπον ἀπορρίπτωσιν οἱ ὄφεις μίαν
 μεμβράνην μετεῖως στεγανῶν. οἱ βάτραχοι, καὶ
 σαύραι ὅμως χάνωσι μόνον εἴνα φλεγματοῦδες κά-
 λυμμα, τὸ ὁποῖον ἐν τῶ ὕδατι διαρρίει εὐθύς.

Ταῦτα τὰ ζῶα ὠφελῶσι πάντοτε πολλὰ τῆς
 αἰθρώπυς. αὐτὰ ἐξαλείφωσιν ἐχι μόνον πολλὰ
 ἐπι-

ὄππβλαβῆ εὖτομα, ἀλλὰ μερικὰ τέτων χησι-
 μύχοι κὲ εἰς ἔοφλῷ τῷ αὐθρώπων, καθὼς αἰ
 μύραιναί, τὰ πετρόπεζα, τὰ ποτά-
 μια, καὶ μερικὰ εἶδη βαξάχων καὶ χελωνῶν.
 ἐκ τῷ εχάτων λαμβαιόμεν κὲ τὸ χελωνοκόπ-
 καλασ, τὸ ὁποῖον τὸ μεταχειρίζονται οἱ τε-
 χνῖται εἰς κατασκώλιω ἁφύρων πραγμάτων.
 ἄπο τῆς χονδρώδεις σφονδύλης τῷ αὐτακαίων
 (μεγάλων μυραινῶν) βραζομένης προκύπτει
 κόλλα τις, ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἰχθυοκόλλης γνω-
 στή.

Τὰ λοιπὰ δὲ τῆτο τὸ εἶδος τῷ ζῶων παρέ-
 χει ὀλίγα ἱατρικὰ εἰς τῆς ἱατρῆς. τὰ αὐὰ τῷ
 βαξάχων τὰ μεταχειρίζονται εἰς ἔμπλαστρα.
 πάλαι ἄπο τὸ σῆαρ τῷ ἐχιδνῶν κατασκώλιαζον
 ἀλοιφῶν ἁφὲ τὰ ὀμμάτια. οἱ κοινοὶ αὐθρώποι
 κάμνεν ἄπο εὐα φύσαλον ὀβελιδούτα (συνβλι-
 δούτα) τὸν μιλῶν μάϊον, καὶ ἄποθανόντα εἰς
 ξύλιον ὀβελόν, μίαν κόνιν, κὲ τὴν μεταχειρί-
 ζονται κτὲ τῆ ἁφλείποντος πυρετῆ, καὶ ἄλλων
 νόσων. ἀλλ' ἡ ὠφέλεια, ὅ,περ ἐκ ταύτης προσδο-
 κῶσιν, ὑπάρχει μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ, καὶ αἰ
 δεισιδαίμονες τελεταὶ, ὅ,περ ἀναδέχονται τῆτο
 ποιῶντες, εἶναι ὑπόθρυνοι. μ' ὅλον τῆτο ἡ κόνις
 ἐκ τῷ ἐξηραμμένων φυσάλων χησιμύχει ὄπισθί-
 μως κτὲ τῆς ψώρας τῆς κεφαλῆς (κασιδας)
 τῷ μικρῶν παιδίων.

Σημείωσις .

Μεταξύ τῆς ἑχιδίων φαρμακερὰ εἶται ἡ Ἑρωπαϊκὴ . ἐπειδὴ χιδὸν παντὶ δεισκνίται πολλὰ ὑπὸ τῆς τοῦ εἶδος, καὶ τὸ δῆγμα τῆς βλάπτει πολλὰ . Ἴσως δὲ πρὸς τὴν δυσπαρίσκησαν εἰς τὴς ἀσχυρῶσας μὲς, πειρηγῶσων αὐτῶν εἶδος ἀκείβωσ . ἡ τοιαύτη ἔχει χρῶμα παντάπασι καστανόχρουν , καθὼς ἡ ἄμβρα ὑποκατὰ ὅμως εἰς τὸ σῶμά της λευκόν . κατὰ τὸ μήκος τῆς ῥάχιδος ἔχει μία ταινία με ἀμβλαῖς ὀδόντες, καὶ μελανοκαστανῶν . ἡ κεφαλὴ εἶναι μικρὰ, καὶ ὁμοιάζει με τὸ ῥάμφος τῆς νηοσῆς . ὁ λαιμὸς πολλὰ λεπτός, καὶ ἡ κρὰ κοιλί . μεταξύ τῆς λαιμῆς, καὶ τῆς κρᾶς αὐξεί τὸ σῶμα βαθμυδόν κατὰ τὸ πάχος . τὸ μήκος της ὑποτελεῖ $\frac{2}{3}$, ἕως εἰς ὁλόκληρον πῆχυ . τῆς τοῦ εἶδος τῆς ἑχιδίων γενιᾶ, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα ζῶντα ἄλλα ἔκαστον ὀφιδιόν της κῆται πρῶτον, εἰς εἰς ἰδιαιτέρον ὄν, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὄξερχεται ἀκόμη εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μήκος της, καὶ εἶτε γενιᾶται ζῶν .

Παραίτητον εἶναι ὅτι ὑποδύσκει ἡ μήκρ ἐν τῇ γενιᾶσιν . αἱ ἑχιδίαι δατείβουσιν εἰς τὴς λαιμῶνας, καὶ εἰς τὰ ξύλα, ὅπερ ἐπὶ εἰδῶσ ὑγρῶ ἴσονται πολλοὶ δάμοι . ὁ δὲ συνβαίνει πολλάκις νὰ δαγκάωνται ὑπὸ τῶν ἑχιδίων ἀνδραποὶ, ὅπερ ἐργάζονται εἰς τὴς λαιμῶνας, ἢ εἰς τὰ ξύλα, καὶ πειρατῶσιν ἀνυπόδητοι . τότε εἰς ὀλίγον καιρὸν ὄξιδνεται (φουσκῶν) τῶσιν, ὥστε δὲν ἠμπερῶν νὰ περπατήσιν . ὄξρ νὰ ἐμποδίσιν τὰ ὀλίθια-ἐπόμψα τῆς δῆγματος, καὶ τὸ οἶδημα, σιωπδίζουσι νὰ δύνων πρῶτον εἰς χοινίον πολλὰ σφικτῶ, ἐπαύω ὑπὸ τὸν δῆγδύτα τόπον . εἶτε σκαπτήσιν ὀπίω εἰς τῶν γλῶ, καὶ εἰσβάλλουσιν εἰς αὐτῶν ὄρας τινὰς τὸν πόδα, ἢ τῶν χεῖρα, τὰ δῆγδύτα καὶ τῶν λέγει, ὅτι ὠφίλει πάντοτε, καθὼς μοὶ διηγήθησαν πολλοί . ἐπειδὴ, ὡς γνωστον, χῶμα ἀρῶσφατον, ὅπερ εἰσβάλλεται ἐπαύω εἰς τὸ κέντημα μιᾶς μελίσης, ἐμποδίζει τὸν ὄξοἶδησιν τῆς λαβηδύτος μέρους, φαίνεται πιθανόν, ὅτι τὸ ἀρῶσφατον χῶμα, ὅταν εἰσβάλληται σιωπδῶσ ἐπὶ τὸ δῆγμα τῆς ἑχιδίης, ὡσαύτως χρησιμῶν, ὡσαύτ νὰ εἰσβάλλετο ὄλες ὁ πῦς, ἢ ἡ χεῖρ εἰς τὸν ὀπίω, τῶν σκαφδῆσαν εἰς τῶν γλῶ . κατὰ τῆς δῆγματος τῶν τῆς φαρμακερῶσ ἑχιδίης

οι ἰατροὶ συνισῶσιν ὡς ἀσφαλὲς ἀντιφάρμακον ρίζαν γυν-
 τικῆς, καὶ ὑδράργυρον τετειμμένον μετὰ κόμμι τὸ ἀραβικόν.
 δευτέρῃ λάβε $\frac{1}{2}$ δραχμὴν ὑδραργύρου, καὶ τεύχεται μετὰ δύο
 δραχμὰς ἀραβικῆς κόμμιος εἰς λίθον ὄλμων (γαδίον),
 ὅπῃ κατὰ μικρὸν 3 ὑγίας ὑδατὸς πηγαίας. εἴτε μί-
 ξει μετὰ αὐτὸ 40 κόκκους ἐκχυλίσματος (ἔξζάκτυ) γυν-
 τικῆς, καὶ δύο δραχμὰς σακχάρου, καὶ λάβε ἐφάπαξ
 πύττω τὴν μίξιν. δι' ἔξερκισμῶν, ὅπῃ γίνεται μετὰ σιω-
 πῶν, καὶ μετὰ ἐμφυσημάτων, τὸ γὰρ δέλωμα γὰρ ἰατρὸσώμην
 τὸ δῆγμα τῆς ἐχίδνης, καθὼς, φύσιν, γίνεται συχνὰ κατ-
 ἄνω, εἴται μωρία, εἰς τὴν ὁποίαν πειπίπτουσιν, ὅσον τὸ
 λογικὸν σκοτίζεται παρὰ πάλαι διὰ τὸ σκότος τῆς διαι-
 δαιμοσύνης, καὶ διὰ τὴν τοῦ καταλαμβανόμενου τῆς αὐτοσύνης
 τῆς. διὰ τὴν φαρμακευτικὴν ἐχίδνην ἐλάμβανον οἱ ἀρχαῖοι
 ἰατροὶ καὶ ἰατρικόντι. διότι διὰ τὸν ζῶον τῆς κρέατος τῆς
 ἐνδιωκόμενους, καθὼς ἔλεγει, οἱ χυμοὶ, καὶ ξέφεται τὸ
 ἀδενὲς σῶμα.

§. 197. Ἡ σαλαμανδρά ὁμοιάζει τὸν
 τινὰ μετὰ τὴν σαῦραν, καὶ φύσαλον. περὶ αὐτῆς
 διηγῶνται πολλὰ μυθώδη. διότι λέγουσιν, ὅχι
 μόνον δύναται γὰρ ζῆ ἐν τῇ πυρὶ, ἀλλὰ καὶ γὰρ
 τὸ σβύη. ὁμῶς ψάδως. εἰς ἁφόρους τόπους δι-
 εἰσκονται τὴν αἰοίξιν, καὶ τὸ φθινόπωρον πολ-
 λαὶ σαλαμανδραὶ. διὰ γὰρ κάμην πειράματα,
 τὰς ἔρριψαν εἰς τὸ πῦρ. ἀλλ' αὐτὴ γὰρ σβύσω-
 σι τὰς κάρβονας, κατεδαπανήθησαν διὰ αὐτὰς,
 καὶ ἐκάησαν. ἀλλὰ δεῦν ἀρνέμεθα, ὅτι εἰς τὴν
 ἠνατολικὴν Ἰνδίαν δίδεται εἶδος σαλαμανδρας,
 ἢ ὁποία ρίπτομένη ἐπὶ κάρβονας πεπυρακτωμέ-
 νης ἔξοιδῶται, καὶ ρίπτει ἀφ' ἑαυτῆς, ὡς δι' αὐ-
 τλίας, διὰ τὰς πολλὰς πόρους τὰς ἐν τῇ σώ-
 ματί τῆς μίαν ὑλὴν φλεγμωπώδη, μετὰ τὴν ὁ-
 ποίαν σβύει τὰς ἐγγύς κάρβονας, καὶ ἔπομέ-
 νως ἢμπορεῖ γὰρ ζῆσθι ἐπ' αὐτῇ μικρὸν χρόνον.
 καὶ, ὡς εἶοικε, τὸτο ἔδωκε λαβλὴν εἰς τὴν μῦ-
 θον, ὅτι ἢ σαλαμανδρά δεῦν κατακαίεται.

§. 198. Ταῖ

§. 198. Τὰ μασφόρα, τὰ πτώα, οἱ ἰχθύες, καὶ τὰ ἀμφίβια ἔχουσιν ὅλα ὅμῃ κόκκινον αἷμα, μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ δύο ἔχεται κλάσεις διαφέρουσιν, ἄπο τὰς δύο πρώτας καὶ τὸ ψυχρὸν αἱμάτων. Ἡ δὲ μεταβαίνομεν εἰς τοιαῦτα ζῶα, τὰ ὁποῖα, ἀπὸ τῆς κόκκινου αἵματος, ἔχουσιν ἐν τῷ σώματί των χυμὸν τινα ὑπόλευκον. οἱ ἀρχαῖοι τὰ ὀνόμαζον ἀναίμα ζῶα. ὅμως ἀπειβεῖς ἀδραστηρίσεις μᾶς διδάσκουσιν, ὅτι ἔτος ὁ χυμὸς διαφέρει ἄπο τὸ κόκκινον αἷμα μόνον καὶ τὸ χῶμα. ὅλα ταῦτα τὰ ζῶα ἴσοτελεῖσι τὰς δύο ἔχεται χυμικὰς κλάσεις τῆς βασιλείας τῶν ζῴων, αἱ ὁποῖαι συνίστανται ἄπο τῆς εἴσεως, καὶ σκώληκος. καὶ περὶ τῶν δύο ἀναφέρω γυνικαστικὰς ιδιότητας.

§. 199. Τὰ ἔντομα ὀνομάθησαν ἔτω ἀπὸ τῆς ῥήματος ἐντέμνω. ἐπεὶ πολλὰ ζῶα μικρὰ ἔχουσι σῶμα ἐντετμημένον, εἰς τὸ ὁποῖον, τὴν ἀχίον εἰς τὴν τελείαν των κατὰσασιν, κεφαλή, σῆθος, καὶ τὰ ὀπίσθεν, ἴσοχωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων, ὡς δι' ἔντομων. καὶ ὅτι τῶν πλείστων τὰ ῥηθῆντα μέλη ἕῶπον τινα συνάπτονται πρὸς ἀλλήλα, ὡς διὰ νήματος τινος. διὰ τῆτο ἐδόθη εἰς ταῦτα τὰ εἶδη τῶν ζῴων τὸ γυνικὸν ὄνομα τῶν ἐτόμων. νοῦνται δὲ ὑπὸ τῆτο ἐν χυμῶν ζῶα, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν αἷμα λευκόν, πολλὰς πόδας, καὶ εἰς τὸ μέτωπον νήματα δμηθρωμῆα, ὀνομαζόμενα κεράτια πρὸς εἰσθῆσιν (αἰτένας). εἰς ταῦτα ἀριθμῶνται οἱ κένταυροι, οἱ καρκῖνοι, αἱ κάμβαι, οἱ σκώληκες, αἱ μύαι, οἱ ἀράχνηαι, κτ. διατείνουσι δὲ εἰς ὄλιγὴν τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποῖαν πανταχόσε ἔξαπλώνονται. ζῶσι δὲ καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὸ ὕδωρ. μερικὰ τῶν ταῦτα

Fisica popol.

Αα δει-

δείσκειν σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ζῶα, καὶ φυτὰ ἔτι ὑπὸ τὰς φυσικὰς διακρίνονται διὰ τῆς περιγώντων, καὶ ἐλύξων, καὶ μοιράζονται εἰς διάφορα γένη, καὶ εἶδη.

§. 200. Τὰ πλείστα εἶδη γινώσκονται ὑπὸ ὡά. ὀλίγα τινὰ γινώσκονται ζῶντα. πολλὰ ἄξιον σημειώσεως εἶναι, ὅτι τὰ πλείστα δὲν πρῶτον παύονται τῆς μορφῆς, μετὰ τὴν ὁποῖαν γινώσκονται, ἀλλὰ μεταβάλλονται μερικαῖς φοραῖς εἰς διωρισμένους καιροὺς τῆς ζωῆς των καὶ μικρὸν, καὶ μεταμορφῶνται. αὕτη ἡ νέα μορφή, ὅπως λαμβάνεται διὰ τῆς μεταβολῆς, συχνὰ διαφέρει ἀπὸ ἐκείνης, ὑφ' ἧς πρῶτον ἔρχονται εἰς φῶς, ὅσον πολλὰ, ὡς ἐνορίζοντο διάφορα πλάσματα, ἀλλ' οἱ φυσικοὶ δὲν ἐπληροφῶντο διὰ τὸ ἐναστῆναι μετὰ τὰς ἀκρεβεῖς ἐρῶνας, καὶ ἀδυνατίσεις των. ὅταν τὰ εἶδη ἐξέρχονται τῆς ὡῶς πρῶτον, εἶναι σκωλήκια, ἢ κάμπαι. ἐν ταύτῃ τῇ μορφῇ ὀνομάζονται νύμφαι, ἢ εἶδη τοῦ ἀτελεῖ. μερικὰ ἔχουσι πόδας, ὡς αἱ κάμπαι, καὶ οἱ οἴστροι τῶν βόων. ἀλλὰ ὁμῶς σερῶνται πᾶσι πόδων, ὡς τὰ γυμνασκωλήκια. ἐν ταύτῃ τῇ κατάστασει εἶναι ἀνεὺ πτερῶν, καὶ δὲν δύνασται νὰ ἀυξάνωσι, καὶ πληθύνωσι τὸ γένος των. αὐτὰ ἔχουσι μόνον, ἀυξέσει, καὶ ἀπορρίπτουσι τῆς ἐπιδερμίδας των μερικαῖς φοραῖς, καθὼς τὸ βλέποντο φανερώσει εἰς τὰς βόμβυκας (σκώληκας τῆς στικτῆς νήματος (μεταξίς). ὅταν αἱ νύμφαι ἔχουσι ἀκαταπαύτως ἐκδυθῶσι καὶ μικρὸν τὰ δέρματα των, καὶ ἤδη αἰδανῶνται, ὅτι αὕτη ἡ σκωλή τῆς ζωῆς των περατῆται, τότε κατασκυλάζουσι μίαν θήκην ἀρμαδίαν εἰς τὴν μεταμόρφωσίν των, καὶ ἐκλείουσι ἐν αὐτῇ. εἰς ταύτην τὸ κάλυμμα μέ-

τε

βεί τὸ εὐτομον κλεισμένον ἕως εἰς τὴν ἐσχάτην
 ἐκλυῖν τῆς ζωῆς τε εἰς κατάστασιν ἀναιδιότη-
 ταν. μερικὰ, ἁρκεῖσθαι ταύτης τῆς καταστάσεως,
 κινῶνται, καὶ φώγουν. ἄλλα ὅμως πέρωσι τὴν
 ζωῶν, ὡς εἰς ὑπὸν θανάτου, χωρὶς κίνη-
 σιν, καὶ τροφῆς. ἐν ᾧ λοιπὸν τὸ εὐτομον κεῖται
 ἐν τῇ ἀναιδιότητι καταστάσει τε, ὡς ἐν τῇ τά-
 φῳ, συμβαίνει εἰς αὐτὸ ἡ μεγάλη μεταβολή,
 ὡς ἐκ τῆς εὐφροσύνης μεταβάλλεται εἰς τέλειον
 εὐτομον; καὶ μὲν τὸν εἰς αὐτὸ ὑπὸ τῆς Δημιουργίας
 διωρισμένον καιρὸν προκύπτει ἐκ τῆς τάφου
 μετὰ θαυμασίαν ὠραιότητα. π. χ. αἱ κάμπαι,
 ὅταν αἰδανθῶσιν, ὅτι ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν,
 μεταβάλλονται εἰς εὐσκεπασμένον κάλυμμα.
 εἰς ταύτην τὴν κατάστασιν χάνουσι τὰς ἰσχυ-
 ρὰς, τὰς ὁποίας δεῖ χρειάζονται πλέον. ἐ-
 πείδη ζῶσι πῶρα χωρὶς κίνησιν, καὶ χωρὶς τρο-
 φῆς. ἀλλ' αὐτὴ τῶν λαμβάνουσι τρία ζεύγη
 ποδῶν μετὰ πάντῃ διαφόρῃ ἰδιότητι, καὶ δύο
 ζεύγη πτερυγῶν γεμάτων ὑπὸ κόνιν μετὰ ποικι-
 λοχόους λεπίδας, ἢ πτερὰ, καὶ ὑπὸ τῆτο τὸ κά-
 λυμμα προκύπτει εἰς τὸ φῶς πῶρα μία ὠραία
 φοχή (χρυσαλλίς; φίβελας). μερικὰ ψυχὰς
 φώγουν ἀκόμη μὲν τὴν μεταμόρφωσίν των. αὐ-
 τὰ ἔχουσι γλώσσαν μακρὰν διπλωμένην, ἢ κε-
 κλωσμένην, δι' ἧς θηλάσσει τὸν χυμὸν ὑπὸ τῆς
 αὐτῆς. αὐτὰ σωσιάζονται, καὶ, ἀπὸ τῆς νῆας
 ὑποθαύουσι, γονῶσι τὰ ὠάτων εἰς εὐνα τοιαύτου
 τύπου, ὅπως ἢ ἐκ τῶν ἐξερχομένη κάμβη δει-
 ρίσει εἰς τὴν τροφῆς. ἄλλα μὲν τὴν με-
 ταμόρφωσίν των δεῖ χρειάζονται παντελῶς τρο-
 φῆς, ὡς τέλειον εὐτομα. ὅθεν μήτε σῶμα ἔχου-
 σιν, ὅταν ἐξέρχονται ὑπὸ τὸ εἰς μεταβολῆν
 ἀρμόδιον κάλυμμάτων, ἢ θήλειων. αὐτὰ ἔ-

φαγον, καὶ αὐξήσαν, ὅταν ἦσαν ἀκόμη τύμφαι, καὶ φαίνονται, ὅτι δεῦν εἶναι δι' ἄλλοτι πλέον διωρισμῶνα, καὶ γὰρ τὰ στυμψιάζονται, καὶ γὰρ ἀποθνήσκουσιν. ὡς αἱ ψυχαὶ (χρυσαλίδες) τῶν βομβύκων. αὐταὶ δεῦν δύνανται γὰρ φερέσθαι εἰς τὸν αἶρα, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῆς βαπέσης, ὅπως ἐξῆλθον ἀπὸ τῶν θήκων, περιπέτονται μὲν τὰς μικρὰς τῶν πτέρυγας. τὸ ἀρσενικὸν ζητεῖ δὲ θύς ἐν θηλυκόν. καὶ μὲν τῶν στυμψίαν τὸ θηλυκὸν γυνᾶ δὲ θύς τὰ καρποφορηθῆναι ὡς. καὶ ἐπειδὴ τῶρα δεῦν χρησιμῶνα πλέον εἰς τίποτε, τελειώνουσι τῶν βραχεῖων τῶν ζώων, καὶ ὑποχωροῦσιν ἔτι τὸν τύπον εἰς τὰς ἀπογόνους τῶν.

§. 201. Τὰ εὐτομα ὠφελῶσι πολλὰ χερσῶν. αὐτὰ ὄχι μόνον ἀφανίζουσι πολλὰ εἶδη ζυζανίων, ἐν ᾧ βλασταίουσιν ἔτι, ἀλλὰ ἐμποδίζουσι καὶ τῶν περαιτέρω αὐξήσεων, ἀφ' ἧς αὐξήσαν. πρὸς τούτοις προλαμβάνουσι καὶ τὸν μόλυσμόν τῶν αἶρων. ἐπειδὴ πολλὰ ζῶουσιν ἐν τῇ γῆ γῆ, καὶ φέρονται ἀπὸ τῶν λείψανων τῶν ζώων, τῶν ὁποίων τὰ ἐξατμιζόμενα μέρη ἀλλέως εὐκολὰ ἐφαρμάκων τὸν αἶρα. μερικὰ μᾶς δίδουσι τὸ κρέας τῶν εἰς βρώσιν, καθὼς οἱ καρκίνοι, καὶ αἱ μεγάλα ἀνατολικά ἀκρίδες. ἀλλὰ μᾶς δίδουσι κηρίον, καὶ μέλι, ὡς αἱ μέλισσαι. οἱ βόμβυκες μᾶς ἐνδύουσι μὲν τὸ στικτὸν γῆμα. χερσῶνα εὐτομα δίδουσι ἀκόμη καὶ ὠραίας βαφάς. ἔτι ἡ Ἀμερικὴ ἐρυθρόμυα (εἶδος μικρῶν καρδάρων) μᾶς χαρίζει τὸ πολυτιμώτατον κόκκινον χῶμα (τὸ κριμίζι). ἡ ἐρυθρόμυα τῆς ὀξυμυρσίνης τῶν πορφύρων βαφῶν (τὸ σκαρλάτον). ἡ λεχικὴ, ἡ ἡ ἑυρωπαϊκὴ ἔχει εὐνα χυμὸν πορφύραν, καὶ ἡ ἐρυθρόμυα τῆς κομ-

μιλάκκας μᾶς δίδει τὴν κομιλάκκαν. Ἄπο πολ-
 λά εἶτομα λαμβάνομεν καὶ ἰατρικὰ καὶ τῆς νό-
 σων. Ἔπως αἱ μελόαι ὠφέλιχαι χυμὸν, ὁ
 ὁποῖος εἶναι φάρμακον δραστικὸν καὶ τῶ δῆγμα-
 τος τῶ λυσώδης κυλός. οἱ πολὺποδες (ὀ-
 νίσκοι, σκώληκες ἐν τοῖς ταμείοις) χρησιμὸν
 εἰς τὰς νόσους τῆς ὀφθαλμῶν, καὶ αἱ καν-
 θαρίδες (μύαι ἰαπωνικαὶ) εἰς ὀπασασικὰ
 (βεζικατόρια).

Πολλὰ εἶτομα βλάπτει μὲν τὰς καρπὰς τῆς
 δένδρων, τῆς κήπων, καὶ τῆς ἀγρῶν, καὶ πορξενῶ-
 σιν ἀκείβειαν. μερικὰ ἐροχλῶσι καὶ τὰς ἀνθρώ-
 πους, καὶ ζῶα. ὅμως ἡ ἐξ αὐτῶν βλάβη δὲν ἐ-
 πιδέχεται σύγκρισιν πρὸς τὴν μεγάλῃ ὠφέ-
 λειαν, ὅ,τι ἐν γένει πορξενῶσιν. ὅθεν ἀλο-
 γώπετον, αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος ὀνειδίζη τὸν σοφὸν Δη-
 μιτρῶν, ὁ ὁποῖος ἐσάθμισε τὴν ὠφέλειαν, καὶ
 βλάβην ἁφύρων ζῶων, καὶ ἔφερεν εἰς τριαύτῃ
 χέσιν τὰ ὀπιβλαβῆ εἶτομα μὲ τὰς λοιπὰς κλά-
 σεις τῆς ζῶων, ὥστε ἡ ἁφύ τῶν πορξενῶν
 ὠφέλεια ὑπερέχει πολὺ τὴν βλάβην.

Δόξαι δεισιδαίμονες.

§. 202. Μεταξὺ τῶν εἰτόμων, ὅ,τι ὀνομάζον-
 ται κᾶνθαροι, διεδόθη ἡ ἀηδὴς φήμη ὡς
 τῶ τοῖς πᾶσι γνωστῶ κερατοφόρου κᾶνθα-
 ρου, ὅτι αὐτὸς λαμβάνει μεταξὺ τῶν χηλῶν,
 (λαβίδων, ἢ τζιμπιδίων) τῶν δεισκομῶν
 εἰς τὴν κεφαλὴν, κάρβωνα πεπυρακτωμῶν,
 ὡς πέπεται μὲ αὐτὸν, τὸν ρίπτει εἰς ὕλας καυ-
 σᾶς, καὶ ἔτω πορξενῶ πυρκαϊᾶ. ὅθεν ὀνομά-
 ζεται καὶ ἄπο μερικῶν ὁ πυροφόρος. ἀλλὰ